

Utfordringsbildet i kommunehelsetjenesten

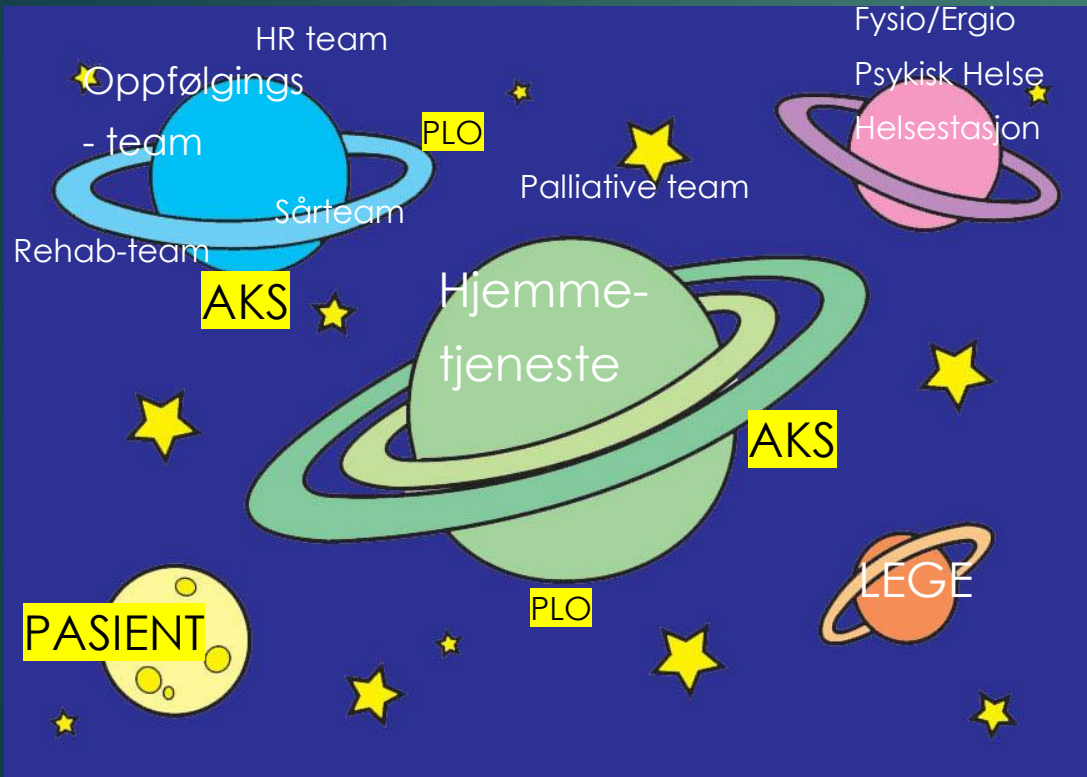
- ▶ Eldre befolkning
- ▶ Fastlegekrise
- ▶ Sykepleiekrise
- ▶ Økt oppgaveoverføring fra spesialisthelsetjenesten til kommunene
- ▶ Mange eldre har vanskeligheter med å orientere seg i et digitalt samfunn med digitale innkallelser osv. (svake etterspørrere)
- ▶ Pasienter trenger økt tverrfaglighet, økt proaktive tjenester og koordinerte tjenester

Primærhelsetjenesten- Planeter i hvert sitt univers med PLO- samhandling?

NØKKELFAKTORER VED GODE TEAM.

- **Fysisk samlokalisering**

Felles informasjonssystem

God ledelse

Kommunikasjonsrutiner

Opplæring

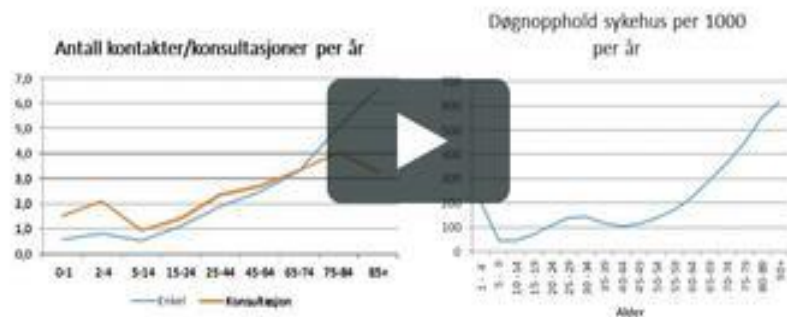
Tilstrekkelig finansiering

God uformell kommunikasjon

Felles visjoner og mål

Økt tverrfaglighet/ sømløse tjenester/ Integrated care

Fastlegens oppfølging av eldre syke

Breyn N, Lunde ES, Kvalstad I. SEDA – Sentrale data fra allmennlegetjenesten 2004-2006. Oslo: Statistisk Sentralbyrå, 2007

Svaret på fragmenterte tjenester kan være «tverrfaglige team»: For eksempel Primærhelseteam!

Alternativ koordinatore som kan operere

- Tverrfaglig
- På tvers av virksomheter
- Eksempler på sykepleiekoordinatorer
- Kreftkoordinator
- Demenskoordinator
- **AKS som koordinator**

- Se gjerne Anders Grimsmo sin forelesning om
- Tverrfaglige team på FHI sine sider
- Norske fastleger har korteste lister i Europa,
- Norske legekantor er Europas minst tverrfaglige

AKS- avansert klinisk sykepleie

«Masterutdanning som gir avansert kunnskap og klinisk breddekompetanse. AKS kan gi sykepleie, omsorg og behandling til pasienter med akutte vanlige helseproblemer og oppfølging av pasienter med sammensatte lidelser og komplekse behov»

«AKS er utdannet til å se helheten hos pasienten og i systemet» (Helsedirektoratet)

Avansert klinisk allmennsykepleie:

2011:

- ▶ Første utdanning ved UiO (AGS)

2020:

- ▶ Nasjonal standard for utdanning i avansert klinisk allmennsykepleie

2020:

- ▶ Spesialistgodkjenning:
- ▶ Spesialister i klinisk allmennsykepleie

INTERNATIONAL COUNCIL OF NURSES

GUIDELINES ON ADVANCED PRACTICE NURSING 2020

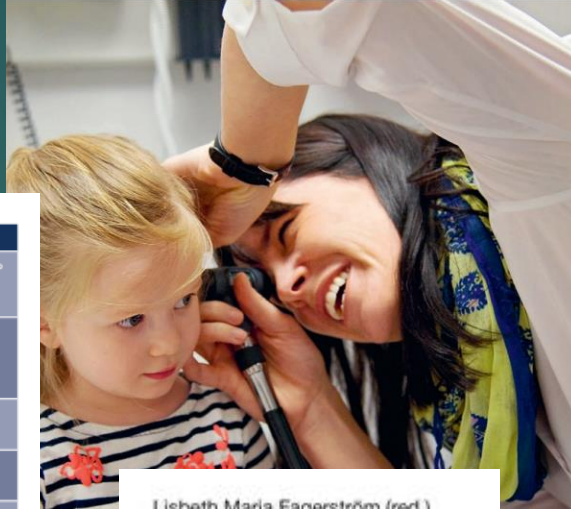

Table 3: Characteristics of Clinical Nurse Specialists and Nurse Practitioners

CLINICAL NURSE SPECIALISTS	NURSE PRACTITIONERS
Defined scope of practice in an identified specialty	Comprehensive scope of practice specific to the NP with activities that include prescribing, diagnosis & treatment management
Provides direct and indirect care usually to patients with an established diagnosis	Commonly provides direct clinical care to patients with un-diagnosed conditions in addition to providing ongoing care for those with an already established diagnosis
Works within a specialist field of practice	Works generically within a variety of fields of practice and settings
Works in defined practice populations (e.g. oncology, pain management, cardiology)	Works with multiple diverse practice populations
Works autonomously and collaboratively in a team, using a systems approach, with nursing personnel or other healthcare providers and healthcare organisations	Works autonomously and in collaboration with other healthcare professionals
Frequent shared clinical responsibility with other health care professionals	Assumes full clinical responsibility and management of their patient population
Works as a consultant to nurses and other health care professionals in managing complex patient care problems	Conducts comprehensive advanced health assessments and investigations in order to make differential diagnoses
Provides clinical care related to an established differentiated diagnosis	Initiates and evaluates a treatment management plan following an advanced health assessment and investigation based on conduct of differential diagnoses
Influences specialist clinical and nursing practice through leadership, education and research	Engages in clinical leadership, education and research
Provides evidence-based care and supports nurses and other healthcare professionals to provide evidence-based care	Provides evidence-based care
Evaluates patient outcomes to identify and influence system clinical improvements	Frequently has the authority to refer and admit patients
May or may not have some level of prescribing authority in a specialty	Commonly has prescribing authority

Lisbeth Maria Fagerström (red.)

AVANSERT KLINISK SYKEPLEIE

SYLDENDAL

AKS- internasjonalt

Advance Practice Nurse (APN)

(Sykepleier med master eller doktorgrad i klinisk praksis)

2- hovedtyper:

1.) Clinical Nurse Specialist (CNS):

(For eksempel Anestesisykepleier, Jordmor, Intensivsykepleier osv med minimum mastergrad)

2.) Nurse practitioner (NP):

Allmennesykepleier (Ulike spesialiseringløp for eksempel i geriatri, akutt eller primærhelsetjenesten): Den norske avansert kliniske allmennesykepleier minner om Primary care nurse practitioner.

(Den største forskjellen på disse to er at «Allmennesykepleieren» er utdannet til å ta i mot udiagnostiserte pasienter og gjennomføre strukturerte kliniske us.)

Utviklet seg fra 1960- tallet (Første utdanning startet i USA av dr. Henry Silver og Loretta Ford)

Stor utvikling fra 2000- tallet

I alle verdensdeler- (Canada, USA, Australia, Nederland, Storbritannia,)

AKS i Notodden kommune erfaring etter 2 år

Testet ut funksjon i ulike
prosjekt til ulike
pasientgrupper

Både med utgangspunkt
fra legesenter og fra de
kommunale tjenestene

Samarbeid med USN

PILOTPROSJEKT:

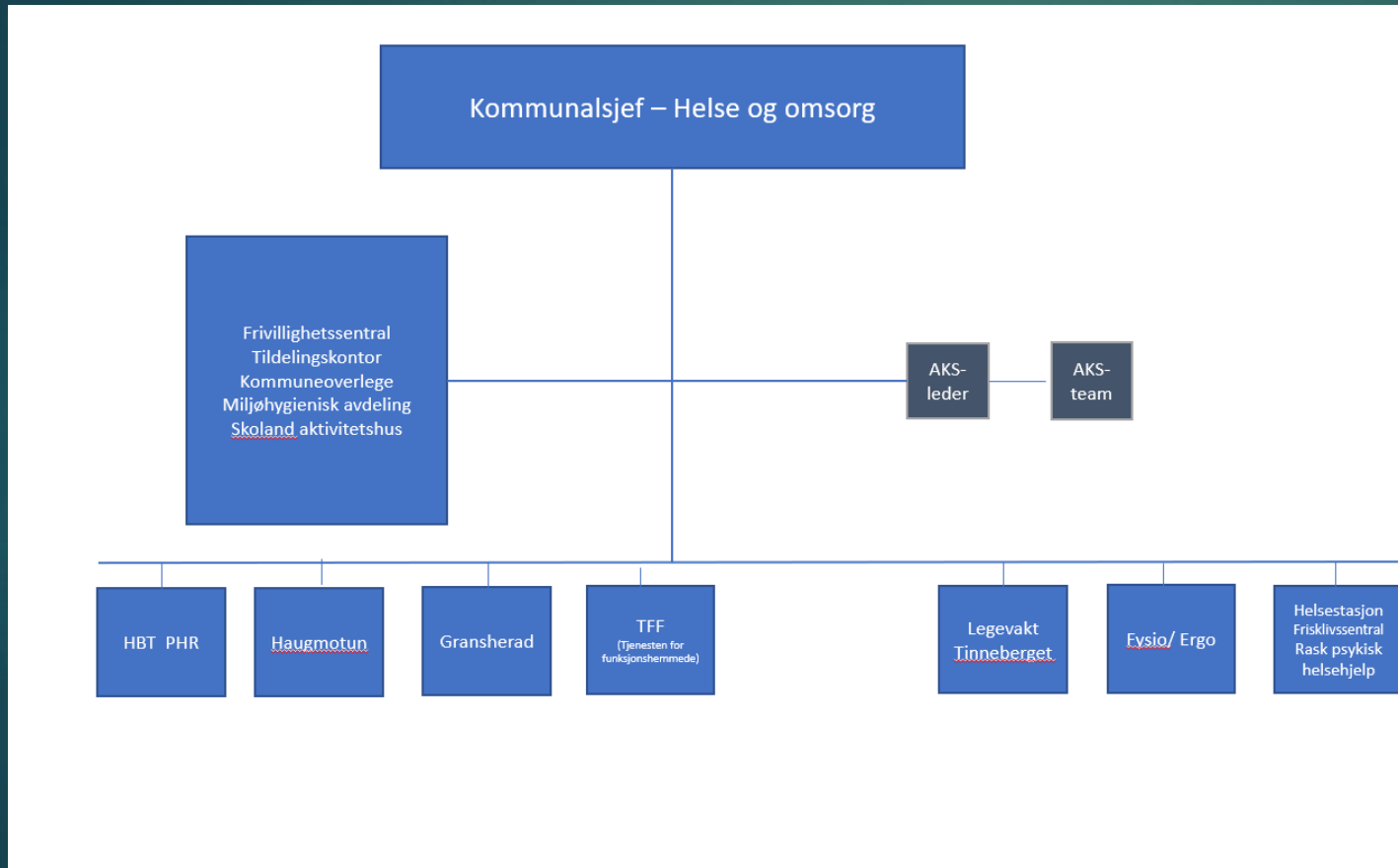
AKS i tverrfaglig team, som erstatning for
lege på visitt, til pasienter på heldøgn
omsorgsboliger i Notodden kommune.

Versjon nr. 6 (Ikke ferdigstilt eller offentlig)

- * Første AKS ferdig våren 2020
- Arbeidet på tvers av virksomheter som koordinator / drift av virtuell avdeling

AKS organisert i egen «avdeling» på tvers i kommunen

- ▶ AKS organisert som team
- ▶ 3 AKS organisert på tvers av alle virksomheter i Helse og omsorg
- ▶ 1 AKS som leder for teamet (fag og personal)- veileder og koordinator

AKS organisert i egen «avdeling» på tvers i kommunen

- ▶ **AKS organisert som team**
- ▶ **DAG, KVELD, HELG (fremdeles noe manko)**

OVERORDNET OPPDRAGSBESKRIVELSE:

AKS skal fungere på tvers av alle kommunens virksomheter i Helse og omsorg.

*AKS skal ha hovedfokus på å hindre sykehusinnleggelse og bidra til at pasienter kan bo lengst mulig hjemme (eller på lavere omsorgsnivå).

AKS skal arbeide med å koordinere helhetlig avansert klinisk sykepleie gjennom samarbeid med legetjenesten, sykepleietjenesten og øvrige faginstanser i våre virksomheter. I tråd med «Leve hele livet», helsehjelp og sammenheng i tjenestene.

AKS organisert i egen «avdeling» på tvers i kommunen

Stillingens formål

AKS funksjonen skal bidra til helhetlig og pasientrettet helsehjelp til pasienter med sammensatte og komplekse helseutfordringer. Fokus på å forbygge sykdomsutvikling og bidra til økt selvstendighet.

- arbeide for de sømløse helsetjenestene med fokus på de gode pasientovergangene, mellom tjenestenivåene.
- bidra til økt tverrfaglig samarbeid til det beste for pasienten.
- bidra med faglig støtte og undervisning innad i tjenesten i nært samarbeid med de ansatte i virksomhetene og fagutviklings sykepleierne
- samarbeide i forsknings- og utviklingsprosjekter

Målgruppe:

Pasienter med sammensatte helse- og omsorgsutfordringer, multimorbiditet og/eller kroniske/ langvarige sykdommer/ tilstander

Det gjøres en avgrensning mot annet helsepersonell med avansert kompetanse på tilgrensende fagområder, jmf «Forskrift om nasjonal retningslinje for masterutdanning i avansert klinisk allmennsykepleie»

Ansvars- og myndighetsområder

AKS sykepleier rapporterer til virksomhetsleder.

Samarbeidet vil medføre arbeid på tvers av virksomhetene, legevakt, fastlege og hverdagsrehabiliteringsteamet, demenskoordinatort, kreftkoordinator, fagutviklings sykepleiere og tildelingskontoret.

- Kartlegge, vurdere og følge opp helsetilstand hos pasienter innunder målgruppen der det vurderes at det er behov for kompetansen til en AKS
- Videreformidle vurderinger til annet helsepersonell for videre oppfølging og behandling
- Dokumentere grundig egne kartlegginger, vurderinger og videre plan
- Samarbeide med annet helsepersonell som er nødvendig for å gi helhetlig helsehjelp
- Bidra til faglig utvikling hos ansatte i kommunen, ved direkte veiledning eller intern undervisning, i områder som inngår innunder avansert klinisk allmennsykepleier
- Delta i endrings- og forbedringsarbeid
- Holde seg faglig oppdatert på retningslinjer for behandling, forskningslitteratur innen faget og relevante prosedyrer
- Delta aktivt i nettverk som har som hensikt å utvikle AKS rolle

Ansvar og arbeidsoppgaver

- Utføre grundig somatisk undersøkelse, utføre kartlegginger av helsetilstand, foreta grundig anamnese, legemiddelgjennomgang og interaksjonsanalyser
- Følge opp og koordinere helsehjelp til pasienter der oppfølging av AKS er nødvendig, i samarbeid med relevant helsepersonell
- Samarbeide med pasienter/ brukere og pårørende
- Dokumentere kartlegginger, vurderinger og videre plan elektronisk. Dette skal være lett tilgjengelig for samarbeidende helsepersonell
- Undervisning, veiledning og støtte til pasienter og pårørende ut ifra pasientens helsetilstand og diagnoser
- Delta i diskusjons-/ refleksjonsgrupper med annet helsepersonell, ved behov og i allerede opprettede fora
- Delta i endrings og forbedringsarbeid
- Undervisning og veiledning til kollegaer og annet helsepersonell

Virksomhet

Helse- og omsorg->Rådmann
Relasjoner

Stasjonering

Kontor på NOS.

Næreste faglige leder

Leder AKS team, AKS- leder/pros
(Pedersen, Jan-Eilert)
Relasjoner

Stillingskode

Kapittel 4 |
7714 Klinisk spesialist i sykepleie
Detaljer Oppføringer

Noen hovedgrupper av pasienter

- ▶ 1.) I hjemmetjenesten: Multimorbide, skrøpelige, pasienter med store og sammensatte behov og som bor i eget hjem. (AKS gjør inntakst/ førstekonsultasjon, oppfølgingskonsultasjoner avhengig av treff i tillegg til dagens tjenester (HBT, kortid, osv)
- ▶ 2.) Pasienter i tjenester med mindre kunnskap om for eksempel sår, palliasjon og så videre der det er viktig med støttefunksjon. For eksempel tjeneste for funksjonshemmede og pasienter i psykisk helse og rus. (Her er AKS også brobygger og støttefunksjon mellom tjenester)
- ▶ 3.) Pasienter på heldøgn omsorgsboliger med fastlege. (Notodden kommune har over 70% av pasienter på heldøgn omsorg i bemannet omsorgsbolig og ikke sykehjem) der AKS bistår på visitt som «legens forlengede arm».
- ▶ 4.) Støttefunksjoner til sykepleietjenesten i hele kommunen. Alt fra tekniske prosedyrer (blodprøver, kateter, intravenøs behandling, opplæring i sår, gjennomføring av sårverdinger/ prosedyrer osv)

Tverrfaglighet Samarbeid En ny sykepleier- rolle

- ▶ AKS funksjon og utdanning ligger i skjæringspunkt mellom medisin og sykepleie.
- ▶ Vi (alle sammen) trenger tid med å bli kjent med hverandre.
- ▶ Legene trenger erfaring på individnivå og kontroll. De er fantastiske veiledere og samarbeidspartnere etter den første skepsisen har lagt seg. TILLIT KREVER ET FJES- IKKE EN PLO!
- ▶ Sykepleiere i tjenesten trenger å erfare at de er like viktige som tidligere og at AKS ikke overtar deres oppgaver. De trenger anerkjennelse for egen kompetanse og at samspillet er basert på likeverdighet. Det kan for eksempel være uvant å møte en kollega (AKS) i stedet for lege. Etter hvert erfarer de at AKS er mer tilgjengelig og at det er rom for å lære av hverandre.
- ▶ Lederne er avgjørende (Notodden har forankret det øverst i organisasjonen, flere ledere har fordypet seg i AKS i lederutdanninger og vært bidragsytere i arbeidet.

Mer informasjon:

- ▶ [Helsedirektoratet.no](https://helsedirektoratet.no)
- ▶ [\(Søk AKS\)](#)

 @aksjaneilert

- ▶ Boka Avansert klinisk sykepleie

Gyldendal Lisbeth Fagerström

